

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-671

21.05.2021

Прем'єр-міністру України

ШМИГАЛЮ Д.А.

Шановний Денисе Анатолійовичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народного депутата України Сухова О. С., оголошений на засіданні Верховної Ради України 21 травня 2021 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Голові Верховної Ради України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додатки: депутатський запит на 7 арк. у 1 прим.
матеріали на 7 арк.

З повагою

Дмитро РАЗУМКОВ

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ
СУХОВ ОЛЕКСАНДР СЕРГІЙОВИЧ

01008, м. Київ, вул. М.Грушевського, 5 Ел. пошта: sukhov@rada.gov.ua

№477-312/ВР

15.04.2021 р.

**Прем'єр-міністру України - Голові
Державної комісії з питань техногенно-
екологічної безпеки та надзвичайних
ситуацій Шмигалю Д.А.**

Стосовно виконання вимог чинного законодавства

в сфері екологічної та техногенної безпеки контролюючими

органами та суб'єктами господарювання Луганської області

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

**(в порядку ст. 15 Закону України
«Про статус народного депутата України»)**

Шановний Денисе Анатолійовичу!

Протягом 2020 року було проведено ряд спільних засідань міжфракційних депутатських об'єднань «За техногенну та екологічну безпеку в паливно-енергетичному комплексі, залізничному і трубопровідному транспорті України» та «Розвиток енергетичної та транспортної інфраструктури-стратегічний вектор ефективної економіки держави» (далі – МДО), на яких були розглянуті питання стану екологічної та техногенної безпеки підприємств державного і приватного сектору економіки та ефективності законодавства в державній системі контролю

За результатами засідань було встановлено, що посадовими особами підприємств порушуються вимоги законодавства у сфері техногенної безпеки і цивільного захисту, а також у сфері охорони навколишнього природного середовища, зокрема вимоги Кодексу цивільного захисту України, Закону України «Про охорону навколишнього середовища», Закону України «Про об'єкти підвищеної небезпеки», Указу Президента України №948/2019 від 24.12.2019р., Державні будівельні норми.

Крім того, в 2020 р. Луганська область постраждала від масштабних лісових пожеж, які вирували в Луганській області у липні та вересні-жовтні, в результаті чого держава зазнала непоправних втрат серед людського населення, вогнем знищено більше 500 житлових та інших споруд, знищенні тисячі гектарів природно-заповідного фонду.

Про існуючу велику екологічну проблему доповів і міський голова м. Рубіжне. Так, згідно його доповіді, м. Рубіжне є частиною промислового комплексу на сході України, до якого входять також міста Северодонецьк і Лисичанськ. Цей регіон визначається великою кількістю промислових підприємств, які протягом свого існування мали суттєвий вплив на екологію регіону.

Безпосередньо у м. Рубіжне знаходяться 5 потенційно небезпечних з екологічної точки зору підприємств. Основними забруднювачами атмосферного повітря міста Рубіжне є: комунальне підприємство «Рубіжанське виробниче управління водопровідно-каналізаційного господарства» (колишні прудинакопичувачі високо мінералізованих стічних вод ТОВ «Рубіжанський Краситель»), ТОВ «НВП «Зоря» та підприємства, які здійснюють діяльність на спільному промисловому майданчику, ПАТ «Рубіжанський картонно-тарний комбінат», ПП «Хімпостачальник», ТОВ «Лізінвест» та інші підприємства, які здійснюють господарську діяльність на території ТОВ «Рубіжанський Краситель».

На сьогоднішній день існує загроза забруднення навколишнього середовища басейну ріки Сіверський Донець через незадовільний стан існуючого комплексу каналізаційних очисних споруд, який розташований неподалік від річки Сіверський Донець. Очисні споруди призначені для очищення міських стоків (суміш господарчо-побутових і промислових стічних вод) м. Рубіжне, введені в експлуатацію у 1976 році, тому основна частина споруд морально і фізично застаріла і потребує реконструкції та приведення у відповідність з діючими нормами за якістю очищення стоків.

Крім того, 12.02.2021 Рубіжанським МУ ГУ ДСНС України у Луганській області було виявлено в районі будинку № 1 по пров. Заводському м. Рубіжне, на території промислової площадки ТОВ «Рубіжанський Краситель», близько 2,5 тон невідомої хімічної речовини жовтого кольору.

Відомості про дане правопорушення внесені відділом поліції №1 Северодонецького РУП ГУНП в Луганській області до Єдиного реєстру досудових розслідувань за . від 19.02.2021, за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 239 КК України.

Рубіжанською міською радою з метою запобігання спричинення шкоди населенню та природному середовищу проведено обстеження ділянки місцевості в районі виявлення невідомої хімічної речовини із складанням відповідного акту,

робочу нараду з питань визначення ступеню небезпеки невідомої хімічної речовини, два засідання міської комісії з питань техногенно- екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій.

На теперішній час Рубіжанською міською радою спільно з правоохоронними органами продовжується робота із зазначеної проблематики.

При цьому слід зазначити, що органи поліції взагалі не здійснюють заходи, передбачені чинним законодавством України щодо проведення експертиз з визначення ступеню небезпеки речовини, її складу та встановлення власника зазначених хімічних відходів. В зв'язку з цим Рубіжанська міська рада була вимушена звернутися листом до відділу поліції № 1 Сєверодонецького РУП ГУНП в Луганській області щодо вжиття невідкладних заходів з встановлення власника відходів та надання інформації стосовно нього для здійснення подальших дій. До теперішнього часу відповідь до міської ради не надійшла. Хімічна речовина залишається на місті, забруднюючи прилеглу територію.

З приводу кричущих випадків порушення підприємствами Луганської області екологічного законодавства протягом останнього року до мене також постійно звертались стурбовані мешканці Луганської області, представники Громадських організацій та активісти. За даними скаргами на жахливий стан екології в Луганській області, а також на бездіяльність контролюючих органів в сфері захисту природного середовища, мною неодноразово направлялись депутатські звернення у всі контролюючі органи, але якогось дієвого результату це не мало.

Отже, 19.03.2021 р. було проведене чергове засідання МДО «Розвиток енергетичної та транспортної інфраструктури-стратегічний вектор ефективної економіки держави», в ході якого були обговорені питання незадовільного стану екологічної та техногенної безпеки на стратегічних підприємствах, зокрема Луганській ТЕС, ПрАТ «Сєверодонецьке об'єднання Азот», ВАТ «Рубіжанський картонно-тарний комбінат», ТОВ «Сєверодонецький асфальтобетонний завод», КП «Кремінський агрошляхбуд», ТОВ «Інтер Ремдорбуд», КП «Лисичанський шляхрембуд», ТОВ «Український шлях», ТОВ «МК-Світанок», ПП «Рименд», ТОВ «ФПГ Алькор», ТОВ «Будівельна компанія Зоря», ТОВ «ОНУР Конструкціон Інтернешнл», ТОВ «Ростдорстрой», ТОВ «Шляховик-97», ТОВ «Данко», Рубіжнянський казенний хімічний завод «Зоря», ТОВ «НВП «Зоря», ТДВ «Попаснянський вагоноремонтний завод», ВАТ «Лисичанський завод резинотехнічних виробів», ТДВ «Лисичанський желатиновий завод», Рубіжанський хімічний комбінат, ВАТ «Лисичанська сода», ДП «Первомайськвугілля», АТ «Лисичанськвугілля».

На засіданні були присутні народні депутати України, представники Державної екологічної інспекції України, Державної екологічної інспекції України у Луганській області, Луганської обласної державної адміністрації, Державної служби з надзвичайних ситуацій, Головного управління Державної служби з надзвичайних ситуацій у Луганській області, Головного управління Національної поліції Луганської області, Сєверодонецької районної держадміністрації Луганської області, Військово-цивільної адміністрації міста Щастя Новоайдарського району Луганської області, Рубіжанської міської ради

Луганської області, Військово-цивільної адміністрації міста Лисичанськ Луганської області тощо.

На засіданні були розглянуті результати роботи контролюючих органів, керівництва підприємств щодо вжитих протягом 2020 - 2021 років заходів на предмет дотримання законодавства з техногенної та екологічної безпеки.

За результатами проведеного засідання можна констатувати факт неефективності державної системи контролю та стану виконання вимог законодавства у сфері захисту навколишнього природного середовища та екологічної безпеки більшістю суб'єктів господарювання Луганської області.

При цьому, дуже поширеним явищем в Луганській області є недопущення контролюючих органів керівництвом підприємств для проведення перевірок на предмет наявності порушень законодавства у сфері екологічної безпеки та законодавства у сфері техногенної безпеки і цивільного захисту.

Так, присутні на засіданні представники ДЕІ в Луганській області, ГУ ДСНС в Луганській області доповіли про неодноразові спроби протягом 2019 р. здійснення заходів державного нагляду у сфері охорони навколишнього природного середовища окремих підприємств, проте не були допущені до здійснення перевірок. За фактами недопущення складаються акти, які в подальшому направляються до НП для внесення відомостей до ЄРДР за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ст.342 КК України.

Однак, як зазначив представник НП, в більшості випадків відомості до ЄРДР не вносяться, оскільки в діях посадових осіб підприємств відсутній склад кримінального правопорушення, передбаченого ст.342 КК України.

Отже, за складеними актами або взагалі не порушуються кримінальні справи, або закриваються відразу після порушення.

Слід зазначити, що Розпорядженням КМУ №47-р від 26.01.2015 р. в Луганській області введено режим надзвичайної ситуації. Згідно положень Кодексу цивільного захисту України, до повноважень органів місцевого самоврядування належать:

- забезпечення реалізації вимог техногенної та пожежної безпеки на суб'єктах господарювання, що належать до сфери їх управління, які можуть створити реальну загрозу виникнення аварії;
- розроблення та забезпечення реалізації програм та планів заходів у сфері цивільного захисту, зокрема спрямованих на захист населення і територій від надзвичайних ситуацій та запобігання їх виникненню, забезпечення техногенної та пожежної безпеки;
- створення за погодженням з центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, та підтримання у постійній готовності місцевої системи централізованого оповіщення про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій, здійснення її модернізації та забезпечення функціонування;
- забезпечення оповіщення та інформування населення про загрозу і виникнення надзвичайних ситуацій, у тому числі в доступній для осіб з вадами зору та слуху формі;

- забезпечення пожежної безпеки на відповідних територіях та об'єктах, забезпечення функціонування пожежно-рятувальних підрозділів місцевої пожежної охорони для гасіння пожеж;
- контроль за станом навколишнього природного середовища, санітарно-гігієнічною та епідемічною ситуацією та ін.

Але майже по всій Луганській області спостерігається повна бездіяльність органів місцевого самоврядування, а також контролюючих органів.

Отже, механізм покарання за недодержання вимог законодавства у сфері екологічної безпеки та законодавства у сфері техногенної безпеки і цивільного захисту є недосконалим, та не створює для підприємств-порушників жодних незручностей навіть в тих випадках, коли контролюючим органом вдається притягнути посадових осіб до адміністративної відповідальності та накладити штрафні санкції, адже розмір штрафу є незрівнянно малим в порівнянні з прибутками, які отримує підприємство в результаті своєї незаконної діяльності.

Таким чином, можна дійти висновку, що лише притягнення посадових осіб до адміністративної відповідальності зі сплатою штрафу, розмір якого жодним чином не впливає на фінансовий стан підприємств, недостатньо для припинення незаконної діяльності та порушення норм екологічного законодавства.

Крім того, абсолютно незадовільною є робота ГУ ДСНС в Луганській області та ДЕІ в Луганській області, ГУ НП в Луганській області, які продемонстрували відсутність будь-якого реагування на екологічні проблеми області протягом останнього року.

Слід зазначити, що питання екології на сьогоднішній день є вкрай актуальним та важливим, та має стати пріоритетним, оскільки масштаби та суспільна небезпека екологічної злочинності досягли на сьогоднішній день свого піку.

Так, як Вам відомо, 17 березня 2021 року під головуванням Генерального прокурора Ірини Венедіктової відбулася спільна нарада керівників правоохоронних та інших державних органів з питань додержання вимог законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища, протидії кримінальним правопорушенням проти довкілля, на якому Ген.прокурор наголосила на тому, що система відповідальності за екологічні правопорушення і забезпечення дотримання екологічних прав людини й надалі залишається досить слабкою та неефективною. Тому цей рік має стати роком екології і водночас роком єдності і ефективності правоохоронної системи.

Серед нагальних проблем у сфері охорони довкілля Генеральний прокурор назвала несистемність природоохоронного нагляду та державного моніторингу навколишнього природного середовища та не налагоджену дієву співпрацю між органами прокуратури, правоохоронними та іншими уповноваженими органами.

Вимагає покращення взаємодія органів контролю та поліції з метою забезпечення встановлення осіб правопорушників. Через низький професійний рівень окремих працівників контролюючих органів ними нерідко надсилаються для внесення до ЄРДР матеріали за очевидної відсутності складу правопорушення. Поряд з цим, наявні випадки нереагування або й відвертого ігнорування інформації про масштабні порушення в сфері екології.

Всі ці питання є актуальними і для України в цілому, і для Луганської області зокрема.

Отже, вважаю, Вами, як Головою Державної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій, повинні бути вчинені заходи реагування, направлені на виправлення ситуації з екологічною безпекою в Луганській області.

На підставі викладеного, користуючись ст.ст.6, 16 Закону України «Про статус народного депутата України», -

ПРОШУ:

1. Надати доручення Державній екологічній інспекції України, Державній службі України з надзвичайних ситуацій, Державній податковій службі України, Державній службі України з питань праці, НП України провести перевірки суб'єктів господарювання: Луганська ТЕС, ПрАТ «Сєверодонецьке об'єднання Азот», ВАТ «Рубіжанський картонно-тарний комбінат», ТОВ «Сєверодонецький асфальтобетонний завод», КП «Кремінський агрошляхбуд», ТОВ «Інтер Ремдорбуд», КП «Лисичанський шляхрембуд», ТОВ «Український шлях», ТОВ «МК-Світанок», ПП «Рименд», ТОВ «ФПГ Алькор», ТОВ «Будівельна компанія Зоря», ТОВ «ОНУР Конструкціон Інтернешнл», ТОВ «Ростдорстрой», ТОВ «Шляховик-97», ТОВ «Данко», Рубіжнянський казенний хімічний завод «Зоря», ТОВ «НВП «Зоря», ТДВ «Попаснянський вагоноремонтний завод», ВАТ «Лисичанський завод резинотехнічних виробів», ТДВ «Лисичанський желатиновий завод», Рубіжанський хімічний комбінат, ВАТ «Лисичанська сода», ДП «Первомайськвугілля», АТ «Лисичанськвугілля», ТОВ «Рубіжанський краситель» на предмет додержання вимог законодавства у сфері техногенної безпеки і цивільного захисту, а також у сфері охорони навколишнього природного середовища, зокрема вимоги Кодексу цивільного захисту України, Закону України «Про охорону навколишнього середовища», Закону України «Про об'єкти підвищеної небезпеки», Указу Президента України №948/2019 від 24.12.2019р.
2. Здійснити всі заходи щодо усунення порушень вищезазначеними суб'єктами господарювання вимог Закону України "Про охорону навколишнього природного середовища" на території Луганської області.
3. Надати доручення керівництву ДЕІ України на проведення службової перевірки в відношенні начальника ДЕІ у Луганській області Гацько А.А., який продемонстрував повну бездіяльність у сфері нагляду за виконанням суб'єктами господарювання Луганської області вимог Закону України «Про охорону навколишнього середовища», та відсторонити останнього від виконання службових обов'язків.
4. Надати доручення керівництву ДСНС України на проведення службової перевірки в відношенні начальника ГУ ДСНС України в Луганській області Пшика М.В., який продемонстрував повну бездіяльність у сфері нагляду за виконанням суб'єктами господарювання Луганської області вимог Кодексу цивільного захисту України, Закону України «Про охорону навколишнього середовища», Закону України «Про об'єкти підвищеної небезпеки», Указу Президента України №948/2019 від 24.12.2019р., Державні будівельні норми, та відсторонити останнього від виконання службових обов'язків.

5. Про результати розгляду депутатського запиту та прийняті рішення прошу повідомити в термін, визначений чинним законодавством України.

Додаток на 7 аркушах.

**З повагою,
Голова МДО,
народний депутат України**

О.С. Сухов
(N312)